

"Vroeger stroomde er bij wijze van spreken zuur door mijn aderen, nu is dat water!"
Jan Naezer schakelde enkele jaren geleden over van ets naar aquarel en laat van 23 februari t/m 19 maart in de Tuingalerie een overzicht zien van zijn aquarellen. In de aanloop naar die tentoonstelling sprak ik hem in zijn atelier in Den Haag.

Jan Naezer: contrasten met structuren en vlakken in een vanzelfsprekend evenwicht

Jan Naezer (1951, Tondjong Morawa, Sumatra, Indonesië) studeerde cum laude af in grafiek, tekenen en illustratie aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag. Naast zijn vrije werk geeft hij les. Hij was onder meer vakleerkracht beeldende vorming voor het basisonderwijs in de gemeenten Voorburg, Leidschendam en Voorschoten. Momenteel geeft hij lessen tekenen, schilderen, aquarellen en etsen in een atelier in Den Haag.

"Ik wil les kunnen blijven geven. Ik wil mijn kennis graag blijven doorgeven." Het vrije werk maakt hij in het atelier in Nieuwegein. Voor zijn werk ontving Jan diverse prijzen waaronder de Van Ommeren de Voogtprijs en de Purmarijn Grafiekprijs.

Zijn prenten zijn onder meer opgenomen in de collectie van het Hoogs Gemeentemuseum, het Stedelijk Museum Berlijn en de collectie van

het Koninklijk Huis. In 1976 maakte hij werk voor de '25 guldenprent' van het Ministerie van Financiën en in de jaren tachtig en negentig voor de Grafiekkalender van Grafiekwinkel Ikt in Den Haag. Hij exposeerde onder meer in Galerie Broutta in Parijs, het Singer Museum Laren en op de Grafiekbeurs van Frankfurt.

Op de academie ontwikkelt hij een eigen beeldtaal: "In de begintijd van de academie schilderde ik figuratief. Ik had geen beurs of toelage dus ik had in mijn academitijd altijd banen. In de zomervakanties maakte ik kogellagers. Daarbij moest je een balletje metaal in hars gieten. Dat werd in een bakje zuur gezet om vervolgens te kijken welk metaal het meest geschikt voor kogellagers was. Toen begreep ik wat etsen was: de reactie van zuur op metaal. Ik verliet de figuratie, het proces werd onderwerp van mijn etsen," Naezer was

een zeer productief etser: "Ik gaf gemiddeld twee bladen per week uit. Ik werkte, naast mijn Nederlandse galeries, jarenlang met een galerie in Frankrijk en één in Duitsland, die me steeds om nieuw werk vroegen." Enkele jaren geleden krijgt Jan last van het salpeterzuur dat hij voor de etsen gebruikt en is een tijdlang uit de roulatie.

Aquarellen

Naezer schakelt na die stille periode over op een andere techniek: "Ik ging, met stillevens als onderwerp, aquarellen maken. Vanuit die stillevens hervond ik mijn non-figuratieve beeldtaal, een taal ontdaan van elke literaire verwijzing. Ik heb eigenlijk de beeldtaal van mijn etsen overgenomen in mijn aquarellen; ik plaats contrasten, structuren en vlakken tegenover elkaar, die zodanig moeten zijn gevormd dat ze als vanzelfsprekend met elkaar in evenwicht

Tuingalerie van 23 februari tot 19 maart.
 Opening expositie: zaterdag 23 februari
 om 16.00 uur door Ernst Naezer

Linkerpagina: Jan Naezer
 werkt aan een aquarel, 2018

Nr. 5081, aquarel, 2018

Nr. 5073, aquarel, 2018.
 Foto's Jan Naezer

zijn. Ik blijf de graficus maar werk alleen niet meer met zuur, maar met water. De oplages zijn nu verdwenen, aquarellen zijn unica. Ik werk met aquarelverf, tempera, Arabische gom, pigmenten en bloedgoud." Bij het etsen kun je een partij 'getrapt bijten': "In vijf of zes trappen kun je dieptes bijten met het zuur, waardoor je ook een reliëfvorming in je prent ziet. Dat reliëf heb ik in de aquarel kunnen integreren."

Jan werkt in stappen naar het eindresultaat van zijn aquarellen: "Ik begin met een werktekening die ik op het gewenste formaat uitwerk. Voor bepaalde vlakken gebruik ik een mal. Waar ik in de etsen een vlak met spiritus afdekte, doe ik dat nu met verwijderbare tape en oude belastingformulieren. Als een vlak me niet zint, kan ik met een spons met water over dat betreffende vlak van het dikke aquarelblad wrijven. Dan haal ik de verf weg, ligt de wereld

weer open en kan ik verder."

De laatste tijd heeft Jan weer meegedaan aan de ledententoonstellingen van Pulchri Studio, met aquarellen: "Er komt een man naar me toe en vertelt dat hij blij is dat er zulke mooie etsen hangen! Dat vind ik prachtig, want het bewijst dat ik de beeldtaal van de etsen goed heb overgezet naar de aquarel."

Verwacht op de komende expositie geen traditioneel aquarellist: "Aquarel is gewoon waterverf, niet meer en niet minder. Wat je ermee doet, ligt aan jezelf. Voor mij is aquarel een zelfstandig medium waarmee je zelfstandige beelden kan maken die - wat mijn werk betreft - naar zichzelf verwijzen en naar niets anders. Ik teken nog wel regelmatig een stilleven. Goed kunnen tekenen blijft de basis van alles, welke stijlopvatting je ook hebt."

Tuingalerie

Naezer exposeert nu weer in de Tuingalerie: "Die galerie bevat me het best. Strakke wanden en prachtig licht dat door het plafond binnenkomt. Ik laat klein, groot en middelgroot werk zien. Mijn grootste formaat lijst is 70 bij 90 centimeter, mijn grootste aquarel is 50 bij 70 centimeter. Dit is mijn eerste solotentoonstelling in lange tijd en ik wil werk uit mijn vroege aquareltijd, de 'middenperiode' en recent werk laten zien. Ik ga binnen de looptijd van de expositie een avond inbouwen waarop ik een toelichting en demonstratie geef op het werk dat ik toon. Ik zal ook elk weekend in de Tuingalerie aanwezig zijn. Ik vind het leuk te zien wat er op zo'n tentoonstellingsdag gebeurt."

WIM VAN CLEEF